

رونمایی از غرفه، زندگینامه و آثار مکتوب شمس دانشگاه

مراسم گرامیداشت استاد فقید دکتر شمس شریعت تربقان

وی افزود: دکتر شمس شریعت تربقان بسیار انسان نیکوکاری بود و به زادگاه خود افتخار می کرد، برای بنیانگذاران دانشگاه احترام خاصی قائل و شیفته رفتار استادان آموزش پزشکی بود.

دکتر فرسام با اشاره به آرزوی قلبی دکتر شریعت، یادآور شد: ایشان علاقه داشتند که «مجسمه حکیم رازی و طبیب برجسته ابن سینا» در جلوی در موزه نصب شود که ان شاءالله بهزودی این اتفاق بزرگ را شاهد خواهیم بود. این استاد پیش کسوت دانشگاه با بیان این که کتابهای این استاد فرهیخته چراغ راه دانشجویان نسل جدید است، گفت: کتاب آموزش پزشکی از دیرباز، نخستینها، قیاس طب سنتی و طب نو و ... از جمله آثار ارزشمند این استاد فقید است.

در نخستین مراسم گرامیداشت استاد فقید دکتر شمس شریعت تربقان، غرفه مرحوم دکتر شمس شریعت افتتاح و از اسناد، نامهها، کتابها، گواهینامههای تحصیلی و مدالهای این استاد گران قدر رونمایی شد.

در نخستین مراسم گرامیداشت استاد فقید پروفسور شمس شریعت تربقان که با حضور رییس دانشگاه، مسئولان، استادان دانشگاه، دوستداران و شاگردان آن استاد، عصر پنجشنبه ۵ شهریور ۹۴ در موزه ملی تاریخ علوم پزشکی تهران برگزار شد، در ابتدا دکتر حسن فرسام با اشاره به شخصیت والای این استاد برجسته دانشگاه، اظهار داشت: دکتر شریعت پزشکی فرزانه، با اخلاق و مردمی بود و با تعامل خوبی که با دانشجویان داشت بهعنوان استادی نامآور در دل همگان همیشه از ایشان به نیکی یاد می شود.

کرده باشند ولی او تا آخرین لحظه عمرش در ازای خدمت به مردم هیچ انتظاری نداشت.

وی در ادامه سخنانش، یاد استادان خود به خصوص دکتر آرمین را گرمی داشت و از دکتر جعفریان به دلیل احترامی که برای استادان پیش کسوت دانشگاه قائل است قدردانی کرد.

استاد شریعت پایه گذار مکتب محبت، ایثار، همدلی، همرنگی و صدق و صفا

در ادامه مراسم دکتر مرتضی مصفا، استاد پیش کسوت دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، با بیان این که صحبت کردن درباره بزرگمردی که فخر جهان پزشکی است، آن هم در حضور استادان مسلم این فن کار راحتی نیست، گفت: فقدان یک شخصیت عزیز و گران قدر دانشگاهی نه تنها برای خانواده، دوستان و همکاران او بلکه برای جامعه دانشگاهیان و همه علاقه‌مندان به تدریس و تعلیم و تربیت ضایعه سخت و اندوه‌بار است.

استاد پیش کسوت دانشکده دندانپزشکی افزود: کسی را که یک عمر سوخت و به مشتاقان علم آموخت در کجا می توان یافت؟ کسی را که تا واپسین ماه‌های زندگی با وجود ناتوانی بدنی و خستگی معنوی، از کار پژوهش کناره‌گیری نکرد و کتاب نخستین‌ها را ویرایش کرد از کجا می توان یافت؟

استاد شریعت، در ازای خدمت به مردم هیچ انتظاری نداشت

در ادامه این مراسم دکتر ابوالحسن ندیم، دانش‌آموخته دانشگاه، پیش کسوت گروه اپیدمیولوژی و از دوستان نزدیک دکتر شمس، گفت. در مورد مقام علمی دکتر شریعت به آسانی نمی توان سخن گفت، با ایشان از سال ۱۳۲۶ وارد دانشکده پزشکی شدیم البته آشنایی ما دوردور بود. در سفری به مشهد رفتیم و در راه برگشت باهم آشنا شدیم و از همان جا صمیمیتمان آغاز شد و تا آخرین لحظه باهم دوست بودیم، به نحوی که می توانم ادعا کنم عضوی از خانواده آن‌ها هستم و به عنوان عضو یک خانواده او در اینجا سخن می گویم.

وی ادامه داد: زمانی که دکتر شمس در تربقان کار می کرد مدارک خود را برای ثبت نام دستیاری برای من فرستاد چون در تهران جز با من، با کسی دیگر صمیمی نبود و همکلاسی‌ها پراکنده شده بودند. وقتی به تهران آمد به من گفت که به زحمت از شیروان آمده زیرا اهالی آنجا نمی گذاشتند شهر را ترک کند؛ او در همان مدت کوتاه به قدری خدمت کرده و از وجودش مایه گذاشته بود که مردم نمی گذاشتند از این شهر برود.

دکتر ندیم بابیان این که دکتر شمس دانشمند واقعی و یکی از بزرگ‌ترین پاتولوژیست‌های ایران بود، تصریح کرد: امروزه به ندرت می یابید اشخاصی را که انسانیتشان را حفظ

خدمت خالصانه، از صفات برجسته دکتر شریعت تربقان

رییس دفتر دانش‌آموختگان دانشگاه، دلسوزی و صداقت در معلم را دو گوهر درخشان دانست که همواره در وجود استاد شریعت تربقان می‌درخشید.

وی خدمت خالصانه را از صفات برجسته دکتر شریعت تربقان خواند و گفت: پس از آن که دکتر شریعت با کسب رتبه ممتاز از دانشکده پزشکی فارغ‌التحصیل شد، در روستاها و البته بدون چشم‌داشتی به طبابت مردم فقیر پرداخت و تا پایان عمر پربرت خود این خصیصه خوب را در تمامی امور، حفظ کرد.

دکتر بهادری از رییس دانشگاه، به دلیل برگزاری این مراسم، قدردانی کرد و گفت: با برگزاری این گونه مراسم برای اساتید پیش‌کسوت و فقید دانشگاه حرمت آن‌ها حفظ می‌شود و یادشان همیشه زنده می‌ماند چراکه اساتید به گردن دانشگاه حق زیادی دارند.

اهمیت جایگاه معلمی از نظر استاد شمس

دکتر جعفریان رئیس دانشگاه، ضمن خیرمقدم به استادان و شرکت‌کنندگان در مراسم اظهار داشت: به‌عنوان شاگرد کوچکی از مجموعه بزرگ دانشگاه علوم پزشکی تهران در خدمت شما هستم و به این دلیل به خودم می‌بالم.

وی با بیان این که تألیف ده‌ها اثر ارزشمند به‌دست استاد شریعت با معیارها و افتخارات جهانی مایه مباهات و سربلندی است گفت: تردیدی نیست که نام این استاد بزرگوار باید بدرخشد؛ مردی که با همت والا مکتب محبت، ایثار، همدلی، همرنگی و صدق و صفا را پایه‌گذاری کرد که هر ایرانی پاک‌نژادی را به تفکر وامی‌دارد. چه می‌توان گفت در مورد بزرگ‌مردی که عالی‌ترین لذت او مهر ورزیدن به آب‌و‌خاک وطن بود؟

استاد پیش‌کسوت دانشکده دندانپزشکی افزود: دکتر شریعت نامی آشنا برای پزشکان کشور و یکی از پیش‌کسوتان تأثیرگذار و کلیدی در رشته آسیب‌شناسی است و چه بسیار پزشکانی که از نام‌آوران و نخبگان پزشکی هستند و روزی از شاگردان مکتب او بوده‌اند. همه دانشجویانی که روزی از کلاس و درس او بهره‌ای برده‌اند، امروز در ایفای رسالتی که او بر دوش می‌کشید، خود را وام‌دار وی احساس می‌کنند.

وی با اشاره به سخن دکتر شریعت مبنی بر این که «در جهان یک فضیلت وجود دارد و آن آگاهی است و تنها یک گناه هست و آن هم جهل است» گفت: موزه علوم پزشکی ایران بر اثر پیگیری‌های مستمر و تلاش بی‌وقفه استاد شریعت به وجود آمد و لذا بر همه مردم این مرزوبوم فرض و لازم است که زحمات بنیان‌گذار آن را ارج نهند و بر روان پاکش درود بفرستند.

دکتر مصفا به بیان برخی از خصوصیات رفتاری استاد شریعت پرداخت و گفت: ایشان کم‌گو و گزیده‌گو بود. هیچ‌گاه لبخند از لبانش دور نمی‌شد و کاملاً بر اعصاب خود مسلط بود. به بیانی رنگ رخساره هرگز خبر از سر‌ضمیر نمی‌داد و این خصیصه را حتی در ماه‌های پایانی عمر خود که زیر بار اندوه و مصائب فرسوده شده بود، با خود داشت. حتی در آن زمان هم هرگز زبان به شکوه نمی‌گشود و با دیدار‌کنندگان با همان خوش‌رویی و لبخند روزگاران گذشته برخورد می‌کرد. شاگردانش را با گشاده‌رویی می‌پذیرفت و در حل مشکلاتشان تنگ‌حوصلگی نشان نمی‌داد.

وی در پایان گفت: در شیراز می‌گویند خصوصیت درخت لیمو آن است که در هر وقت و فصل سال که به سراغش بروی، ناامید بر نمی‌گردد، استاد شریعت هم همین‌طور همیشه آماده‌افاضه بود و هر وقت از او سؤالی می‌شد، پرسنده را کامیاب روانه می‌کرد و هرگز ناامید نمی‌ساخت.

که گفت یادداشت کردم که مهم‌ترین نکته این بود که دانشگاه کارش را به‌درستی انجام دهد و این جزء شیرین‌ترین خاطراتم از این استاد است.

دکتر جعفریان با اشاره به سفارش‌های استاد شریعت در مورد دانشگاه گفت: یکی از مهم‌ترین تأکیدات استاد، توجه استادان به کار آموزشی و مشخص کردن منزلت و جایگاه آموزش در دانشگاه مشخص کردن برنامه روزانه دانشجویان بود.

رییس دانشگاه افزود: دکتر شریعت اعتقاد داشت که در عصر حاضر تکنولوژی بر آموزش پزشکی غلبه کرده و این باعث مختل شدن ارتباط پزشک و بیمار شده است. همچنین وی تأکید داشت که در همه امور درمانی، اعضای هیئت‌علمی باید حاضر باشند.

وی ادامه داد: دکتر شریعت سفارش می‌کرد که یک برنامه ضدغر برای دانشجویان جوان و گوش دادن به انتقادات آنها آماده کنیم! همچنین نظرش این بود که به مکانیزم جذب اعضای هیئت‌علمی در دانشگاه ایراداتی وارد است.

وی با اشاره به تأکید بسیار دکتر شریعت بر تعریف کردن «جایگاه معلمی» برای اعضای هیئت‌علمی گفت: آنچه از عملکرد دکتر شریعت دیدیم، نمود و تبلور جایگاه معلمی بود و به‌عنوان شاگرد این دانشگاه می‌گوییم آنچه از معلمی در گذشته دیدیم، امروز

وی آغاز آشنایی خود با استاد شریعت را مربوط به ۳۰ سال پیش دانست و گفت: سال ۶۴ وارد دانشکده پزشکی شدم و در همان ترم‌های اول، استاد شریعت آسیب‌شناسی استخوان را به من آموخت. پس‌از آن به‌عنوان دستیار جراحی در بیمارستان امام خمینی (ره) مشغول فعالیت شدم و در جریان انتقال یک نمونه بیوپسی به انستیتو کانسر، ملاقاتی با استاد شریعت داشتم که در این ملاقات، استاد با حوصله بسیار شروع به سؤال و جواب از من کرد و در آنجا بود که با جنبه بالینی پاتولوژی آشنا شدم.

رییس دانشگاه ادامه داد: هفت تا هشت سال پس‌از این جریان که در دانشگاه علوم پزشکی تهران، مسئولیت‌های اجرایی به عهده گرفته بودم و اوایل راه‌اندازی موزه تاریخ علوم پزشکی کشور بود، ساختمان دانشگاه به محل فعلی منتقل شد که در پی آن، استاد شریعت به ساختمان جدید دانشگاه و نمای تیره آن ایراد گرفت و نظرش این بود که نمای دانشگاه باید روشن باشد. البته این درست بود که ساختمان فعلی دانشگاه برای کاربری اداری در نظر گرفته شده بود.

وی با بیان خاطره‌ای دیگر از این استاد گران‌قدر گفت: پس از اتمام مراسم معارفه‌ای که در آن به‌عنوان رییس دانشگاه منصوب شدم، استاد شمس شریعت تریقان در حدود یک ساعت در اتاق با من حرف زد و مرا ارشاد، تنبیه و تحذیر کرد! من هم نکاتی را

جایش خالی است.

رئیس دانشگاه افزود: خوشبختانه استادان تاثیرگذار زیادی در دانشگاه داریم که تعداد آن‌ها قابل توجه است، ولی نمی‌دانم الگوهایی مانند دکتر شریعت را که نقش معلمی را نقش نخست خود ببینند، تربیت می‌کنیم یا نه.

دکتر جعفریان با بیان آن که بزرگانی مانند دکتر شریعت نقش معلمی را در طول زندگی خود به‌طور کامل اجرا کردند گفت: اگر معلم می‌خواهیم، باید ببینیم چطور می‌توانیم افرادی را که از محیط دانشگاه فارغ‌التحصیل و وارد محیط‌های آکادمیک یا درمانی می‌شوند، به بهترین نحو ممکن تربیت کنیم و بررسی کنیم آیا مسیری که طی می‌کنیم به این نقطه ختم می‌شود یا نه.

رئیس دانشگاه تصریح کرد: طی مدتی که استاد شریعت را از نزدیک می‌دیدم، حساسیت وی را به مسائلی همچون هویت ملی، هویت دانشگاه، تاریخ دانشگاه، تاریخ کشور و همچنین تاریخ پزشکی ایران شاهد بودم؛ مسائلی که هیچ‌کس مانند وی نمی‌توانست به آن‌ها تا این حد مطلع و حساس باشد.

وی در پایان، برگزاری مراسم بزرگداشت دکتر شریعت را آغازی برای تجلیل از بزرگانی دانست که در طول حیات خود ایفاکننده نقش معلمی بوده‌اند و افزود: امیدوارم با برگزاری چنین مراسمی،

بخشی از دین خود را به این عزیزان ادا کنیم.

دکتر سیامک شریعت تربقان فرزند استاد، به نمایندگی از خاندان شریعت از شرکت‌کنندگان و حاضران در این مراسم تشکر کرد و گفت: افتخار می‌کنم که جمعیت عظیمی در اینجا گرد آمده‌اند تا به اصولی که در این انسان متبلور شده بود، احترام بگذارند.

در پایان مراسم نشان سیمین دانشگاه علوم پزشکی تهران به خانواده گرامی استاد دکتر شمس شریعت تربقان اهداء شد. همچنین از غرفه مرحوم دکتر شمس شریعت، اسناد، نامه‌ها، کتاب‌ها، گواهینامه‌های تحصیلی، وسایل شخصی، نامه فرزندان پروفیسور شریعت به ایشان، نامه‌ای از دکتر شریعت برای حمایت از دانشجویان شهرستانی، زندگینامه، مجوز طبابت، مدال‌ها و نشان‌های اهدائی ارگان‌های مختلف به ایشان، قدرداننامه این استاد گران‌قدر از کمیته ملی موزه‌های ایران و غیره رونمایی شد.

توضیح این‌که در مراسم گرامیداشت استاد فقید دکتر شمس شریعت تربقان دکتر ایرج حریرچی، قائم‌مقام وزیر و معاون کل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و محمدرضا کارگر، مدیرکل امور موزه‌ها و اموال منقول تاریخی و فرهنگی نیز حضور داشتند. ▲

